

KI-studenter minst intresserade av klinisk forskning, visar oroande enkät

»Snart har vi inte några disputerade medicinare«

Landets mest forskningsintensiva medicinska fakultet, den på Karolinska institutet, antar landets minst forskningsintresserade läkarstuderande. Det visar den första enkätstudien någonsin där de läkarstuderandes intresse för forskning kartlagts.

Ämnesrådet för medicin på Vetenskapsrådet genomförde hösten 2002 en enkätundersökning för att ta reda på hur stort intresset för klinisk forskning var bland blivande läkare. Enkäten omfattade studenter på grundutbildningens termin 1 och 7, samt AT-läkare som skrev AT-provet i november 2002.

Resultatet av enkäten visar att läkarutbildningen i allt större utsträckning uppfattas som en yrkesutbildning. Det gäller framför allt under utbildningens första termin då omkring 80 procent av de studerande såg sig själva som läkare på heltid inom vården, eller som läkare med ett begränsat inslag av forskning. De som kunde tänka sig ett större inslag av forskning uppgick till drygt 10 procent, vilket gällde samtliga tre grupper i studien. Bland AT-läkarna ville 20 procent arbeta heltid som enbart kliniker.

– Från ett uppgivet mycket svalt intresse för forskning tidigt i grundutbildningen, ökar det något i termin 7 och un-

der AT. Men då handlar det till stor del om att skapa lite andrum i en krävande klinisk vardag, och inte så mycket om ett rent akademiskt intresse, säger Harriet Wallberg-Henriksson, huvudsekreterare i ämnesrådet för medicin på Vetenskapsrådet.

– Om ingenting görs kommer vi snart inte att ha några disputerade medicinare.

Minst intresserade bland dem i termin 1 av att i framtiden kombinera en klinisk verksamhet med forskning var studerande vid Karolinska institutet och vid Umeå universitet. Vid KI såg sig omkring 55 procent som kliniker på heltid, i Umeå var motsvarande andel närmare 50 procent. Både KI och Umeå universitet antar två tredjedelar av sina läkarstuderande genom ett särskilt urval, vilket bland annat innefattar högskoleprov och intervjuer.

Hans Wigzell är inte förvånad

KIs rektor Hans Wigzell är inte förvånad över resultatet och menar att en del av förklaringen kan vara att universitetssjukhusen i Stockholm är allt för inriktade på den kliniska delen i utbildningen, och man ser inte forskningen som en viktig del i karriären. Samtidigt erbjuder KI numera ett läkarprogram med forskningsförberedande moment som vänder sig till studerande med särskilt forskningsintresse.

– Tyvärr ser många studerande idag ingen karriärnytta med att forska. Det finns också en paradox hos oss; vi har omkring 2 000 doktorander på KI, och de studerande på grundutbildningen matas hela tiden med en så stor mängd vetenskapliga toppresultat att många känner att man »inte klarar att köra bilen själv«, säger Hans Wigzell.

De skäl för att forska som dominerade bland svaren i enkäten var intellektuell nyfikenhet och stimulans samt att det ger variation att jobba som både kliniker och forskare. Alternativet att forskning ger möjlighet att skapa bättre vård var betydligt vanligare bland studerande på

termin 1 än bland dem på termin 7 och bland AT-läkarna.

Som vanligaste skäl mot att satsa på forskning uppgavs dålig ekonomisk kompensation, men framför allt ökad arbetsbelastning. Det gällde samtliga tre grupper men var mest dominerande bland AT-läkarna.

– Det här visar att vi måste öka intresset för klinisk forskning redan under grundutbildningen.

Behov av kliniska forskartjänster

– Dessutom understryker resultatet behovet av att det inrättas kliniska forskartjänster med en tydlig, avgränsad tid för forskning. Samtidigt har arbetsgivaren ett stort ansvar att se till att lönerna blir konkurrenskraftiga även för läkare som vill forska, säger Harriet Wallberg-Henriksson.

Enkäten besvarades av 425 studerande på termin 1 vid samtliga sex fakulteter (80 procent av den inskrivna årskullen), 90 studerande på termin 7 i Linköping, Lund och Umeå (70 procent av de inskrivna studenterna) samt 182 AT-läkare (83 procent av dem som genomgick AT-provet i november 2002).

Peter Örn

peter.orn@lakartidningen.se

Nytt paramyxovirus trolig orsak till SAL

Rapporter från Tyskland och Hongkong pekar på att det är ett paramyxovirus som orsakar svår akut luftvägsinfektion (SAL). Det är samma virusfamilj som orsakar bland annat mässling och påssjuka, samt valpsjuka hos hundar.

Enligt Smittskyddsinstitutet, SMI, är SAL-viruset ett nytt, och förmodligen mindre smittsamt, virus i denna familj. Inkubationstiden är troligen mellan två och fem dagar. Om det är ett paramyxovirus bör läkemedlet ribavirin ha en viss effekt på sjukdomsbilden.

Den totala siffran smittade är enligt WHO:s senaste uppdatering 306. Smittspridningen är i huvudsak begränsad till Hongkong, Hanoi och Singapore. Inga svenska fall har rapporterats. (LT)

FOTO: HASSE PERSSON

Även om man har kunnat ana ett minskat intresse för forskning bland läkarstuderande, har det aldrig tidigare så tydligt visat sig som i den nu genomförda enkäten, säger Harriet Wallberg-Henriksson på Vetenskapsrådet. »Mest uppseendeväckande är att de studerande på Karolinska institutet, som ju är så forskningsintensivt, uppvisar det minsta intresset för att kombinera klinisk verksamhet med forskning.«